

POSTUP A KRITÉRIA HODNOCENÍ VYBRANÝCH METODIK PRO PROJEKT CP NRP

OBSAH

1	POUŽITÉ ZKRATKY A POJMY	3
2	ÚČEL DOKUMENTU.....	3
3	SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO AKTIVIT CENTRA PODPORY.....	3
4	PROCES HODNOCENÍ METODIK A VÝBĚRU METODIK „DOBŘE PRAXE“	4
5	SBĚR METODIK V OBLASTI NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE V ČR.....	4
6	I. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP	5
6.1	ZÁKLADNÍ VÝBĚR METODIK ODBORNÝM GARANTEM	5
6.2	ZÍSKÁNÍ SOUHLASU AUTORA METODIKY	5
6.3	PŘEDLOŽENÍ METODIK ZE ZÁKLADNÍHO VÝBĚRU K POSOUZENÍ A VYHODNOCENÍ ROP	6
7	II. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP	6
7.1	HODNOCENÍ METODIK ROP	6
7.1.1	KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ.....	6
7.1.2	VOLNÉ HODNOCENÍ.....	8
8	III. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP	9
8.1	VYHODNOCENÍ METODIK ODBORNÝM GARANTEM	9
8.2	ROP – VÝBĚR METODIK K ŠÍŘENÍ	9
9	IV. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP	9
9.1	OR – POSOUZENÍ METODIK K ŠÍŘENÍ.....	9
9.2	SR – SCHVÁLENÍ METODIK K ŠÍŘENÍ	10

1 POUŽITÉ ZKRATKY A POJMY

Zkratka/ Pojem	Vysvětlení
Nadace Sirius	Mateřská společnost CP OPS, která přiděluje finanční prostředky na projekt CP NRP.
CP NRP	Centrum podpory náhradní rodinné péče, projekt zaměřený na oblast náhradní rodinné péče, který je realizován ve formě spolupráce CP OPS a partnerské organizace.
CP OPS	Centrum podpory, o. p. s., dceřiná společnost Nadace Sirius
SNRP	Středisko náhradní rodinné péče, o. s., partnerská organizace, která realizuje projekt CP NRP.
OG	Odborný garant, kvalifikovaný odborník na oblast náhradní rodinné péče a zástupce Střediska NRP, o. s.
ROP	Rada odborníků z praxe, poradní expertní skupina CP OPS
OR	Odborná rada, poradní expertní skupina CP OPS
SR	Správní rada Nadace Sirius, orgán, který rozhoduje o aktivitách a cílech Nadace Sirius.
Metodiky „dobré praxe“	Metodiky nebo soubory metodik, které byly vyhodnoceny mezi metodikami v ČR dle kritérií stanovených v projektu CP NRP jako vysoce kvalitní. Soubor metodik je metodický materiál, který popisuje postupy pro více fází procesu NRP.

2 ÚČEL DOKUMENTU

Cílem tohoto dokumentu je popsat postupy výběru a kritéria hodnocení vybraných metodik v rámci projektu **Centra podpory náhradní rodinné péče** (dále **CP NRP**).

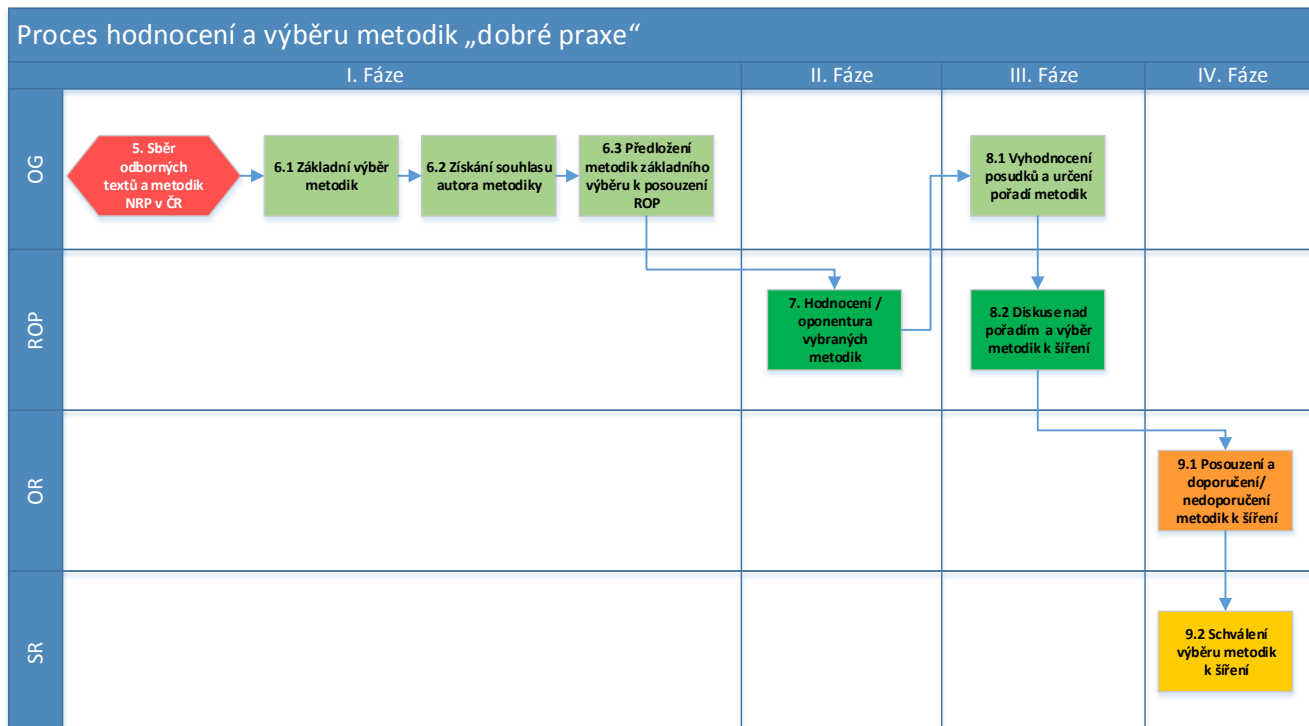
3 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO AKTIVIT CENTRA PODPORY

1. Nadace Sirius – reprezentovaná ředitelem Nadace Sirius
2. Centrum podpory, o. p. s. – reprezentované ředitelem CP OPS
3. Středisko NRP, o. s. – reprezentované odborným garantem a projektovým týmem
4. Rada odborníků z praxe – složená z renomovaných odborníků z praxe v oblasti náhradní rodinné péče v ČR
5. Odborná rada – složená z nezávislých odborníků v oblasti náhradní rodinné péče nebo v jiných oblastech péče o ohrožené děti
6. Správní rada Nadace Sirius – reprezentovaná předsedou, místopředsedou a členy správní rady

Základní vymezení jednotlivých subjektů a jejich role jsou popsány v čl. 1 a v souvisejícím dokumentu **Definice uspořádání a role ROP a OR v projektu CP NRP**.

4 PROCES HODNOCENÍ METODIK A VÝBĚRU METODIK „DOBŘÉ PRAXE“

Celý proces hodnocení, výběru a schválení metodik „dobré praxe“ v projektu CP NRP znázorňuje následující schéma:

Průběh procesu bude opakován v souladu s harmonogramem projektu CP NRP.

5 SBĚR METODIK V OBLASTI NÁHRADNÍ RODINNÉ PĚČE V ČR

Odborný garant spolu s projektovým týmem CP NRP provádí výzkum, resp. **monitoring organizací v oblasti NRP v ČR a sběr jejich metodik**. Výstup ze sběru zpracovaných odborných textů a metodik ČR pro jednotlivé procesy a všechny cílové skupiny jednotlivých procesů (viz prezentace SNRP – Sebrané metodiky náhradní rodinné péče v České republice na internetových stránkách SNRP: http://www.nahradnirodina.cz/files/File/Projekty/Prezentace_Sebrane_metodiky_NRP_Ondej_Novak_S_NRP.pdf) je základním vstupem pro zahájení procesu výběru a hodnocení metodik NRP a pro konečné schválení vybraných metodik „dobré praxe“ k šíření mezi organizacemi v NRP. Proces probíhá ve čtyřech fázích, které popisují následující kapitoly. Další výstupy z monitoringu organizací NRP a jejich metodik, které jsou potřebné pro proces hodnocení a výběr metodik, budou prezentovány OG členům ROP a OR před zahájením procesu a nejsou předmětem tohoto dokumentu. Proces šíření metodik „dobré praxe“ je definován v samostatném dokumentu.

6 I. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP

6.1 ZÁKLADNÍ VÝBĚR METODIK ODBORNÝM GARANTEM

Do základního výběru vstupují všechny získané a veřejně dostupné odborné texty a metodiky ČR, které projektový tým shromáždí v průběhu výzkumu. Základní výběr provádí OG tak, že zařadí odborné texty a metodiky (nebo soubory metodik) do kategorií 1a–1e viz níže. **Do druhé fáze procesu hodnocení, výběru a schvalování metodik NRP pak vstupují metodiky zařazené v kategoriích 1a a 1b. Při zařazování metodik OG bere v úvahu, zda se jedná o metodiky nebo metodické nástroje** dle definice CP OPS v prezentaci Co je metodika a k čemu slouží (viz internetové stránky CP OPS: <http://www.nadacesirius.cz/soubory/ke-stazeni/centrum-podpory/co-je-to-metodika-a-k-cemu-slouzi-z-dvorakova-ops-sirius.pptx>) a **zda je metodika aktuální.**

Primární výběr:

1. Jedná se o metodiku?:
  - a. Ano.
  - b. Jedná se o metodickou pomůcku, která je potřebnou součástí metodiky.
  - c. Text je vhodný pro šíření, ale nejedná se o metodiku či metodickou pomůcku.
  - d. Ano, ale metodika není aktuální.
  - e. Ano, ale metodika není primárně pro NRP.
  - f. Text neodpovídá metodice a žádný z předcházejících kategorií.

2. Metodika je:
  - a) Autorská.
  - b) Převzatá:
    - a. se souhlasem autora;
    - b. bez souhlasu autora.

Kritériem pro základní výběr metodik není pokrytí všech oblastí nebo cílových skupin náhradní rodinné péče. Aktuální potřebnost metodiky v oblasti NRP v ČR je však důležitým prvkem při rozhodování ve druhé fázi procesu hodnocení, výběru a schvalování metodik NRP.

Kritériem rovněž není míra podrobnosti metodiky. Důraz je kladen na přenositelnost, respektive možnost využití metodických postupů v organizacích s obdobnou klientelou a záměry, s přihlédnutím k odlišnému zázemí (jiný rozpočet, struktura, materiální i personální kapacita).

6.2 ZÍSKÁNÍ SOUHLASU AUTORA METODIKY

OG po uzavření základního výběru metodik osloví autorské organizace nebo organizace, které převzaly metodiku se souhlasem autora, seznámí je se záměrem projektu CP NPR, principy výběru a hodnocení a požádá je formou podpisu smlouvy o součinnosti o písemný souhlas a aktivní spolupráci při případném šíření metodiky mezi organizacemi jako příkladu „dobré praxe“. Pokud OG nezíská souhlas do jednoho měsíce od oslovení autora či organizace, metodika je vyřazena z procesu hodnocení, výběru a schvalování metodik NRP. Metodiky, které nebyly zařazeny do základního výběru nebo nevstupují do druhé fáze hodnocení metodik, není možné zpětně do procesu v pilotní fázi projektu zařadit.

6.3 PŘEDLOŽENÍ METODIK ZE ZÁKLADNÍHO VÝBĚRU K POSOUZENÍ A VYHODNOCENÍ ROP

Dalším krokem v procesu výběru metodik „dobré praxe“ je předložení metodik **Radě odborníků z praxe**. **Odborný garant** po získání souhlasu autorů a oprávněných organizací k šíření vybraných metodik svolává společně s ředitelem CP OPS setkání ROP. Předmětem setkání ROP je předložení zprávy z dlouhodobého monitoringu a sběru odborných textů a metodik organizací v oblasti NRP v ČR a představení vybraných metodik v základním výběru. OG předkládá ROP abecedně seřazený seznam vybraných metodik.

OG seznámí ROP s postupem výběru a předloží seznam metodik primárního výběru (viz bod 6.1.1.). CP OPS seznámí členy ROP s jejich úlohou v dalším výběru, s kritérii hodnocení metodik a s termíny, ve kterých ředitel CP OPS bude očekávat posudky. Dále OG oznámí ROP, které konkrétní metodiky budou jednotliví členové ROP hodnotit.

Pravidla pro přidělení metodik k hodnocení jednotlivým oponentům:

- Každá metodika, resp. soubor metodik, bude vyhodnocena dvěma oponenty.
- Oponent nemůže posuzovat metodiku, jestliže je jejím autorem či spoluautorem.
- OG jako člen ROP posuzuje metodiky stejným způsobem a platí pro něj stejná pravidla jako pro ostatní členy ROP.
- Jsou-li splněna uvedená pravidla, je metodika přidělena oponentovi náhodným výběrem.

S ohledem na porovnatelnost posudků je třeba, aby členové ROP hodnotili metodiky jednotně dle následujícího postupu.

7 II. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP

7.1 HODNOCENÍ METODIK ROP

Soubor metodik je posuzován jako celek jedním posudkem. Oponenti posuzují kvalitu jedné metodiky, neporovnávají metodiky mezi sebou. Nutnou podmínkou hodnocení je snaha o co největší objektivitu.

7.1.1 KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ

První část hodnocení metodiky nebo souboru metodik (vztahujících se k jedné oblasti NRP) posuzovaného jako celek je zpracována formou tabulky v následující struktuře:

Kategorie hodnotícího kritéria	Kritérium	Váha	Hodnota	Výsledná hodnota
1. Obsah z hlediska vývoje a odbornosti v oblasti NRP	A. Potřebnost metodiky v ČR (metodika reaguje na relevantní problém NRP v souladu se záměry s novelou zákona SPO) B. Odborná úroveň (metodika čerpá z dostatečného množství kvalitních a relevantních zdrojů a odkazuje na ně)	0,25		
2. Aplikovatelnost metodiky	A. Řešení jsou přenositelná do praxe NRP v ČR (jsou použitelná pro cílovou skupinu a prostředí ČR) B. Řešení jsou realizovatelná z hlediska zdrojů (finanční a personální kapacita)	0,25		
3. Základní atributy metodiky	A. Účel metodiky B. Vymezení oblasti/problému C. Jednoznačná definice cílové skupiny D. Jednoznačná definice potřeb cílové skupiny E. Jednoznačné cíle/výstupy pro uživatele a klienta F. Popis jednotlivých aktérů a činností G. Metodické nástroje H. Zpětná vazba (měření /ověřování a vyhodnocování výstupů/cílů)	0,2		
4. Zázemí metodiky	A. Profesionální způsobilost poskytovatelů služby B. Počet klientů C. Délka praxe D. Kvalitní výstupy z praxe (výroční zpráva, spokojenost klientů)	0,2		
5. Formální obsah	A. Jednoduchost, srozumitelnost B. Dobrá struktura, logické vazby C. Jazyková korektura	0,1		
Výsledná hodnota celkem:				

Vysvětlivky:

Kritérium – znak nebo charakteristická vlastnost metodiky, která buď určuje, že se jedná o metodiku, nebo dle míry naplnění kritéria vypovídá o kvalitě metodiky

Váha – stanovuje, jakou důležitost má dané kritérium ve vztahu k ostatním hodnoticím kritériím

Hodnota – nabývá hodnoty od 1 do 6 dle míry splnění všech kritérií v dané kategorii

6 – metodika zcela splňuje všechna kritéria v kategorii

5 – metodika splňuje všechna kritéria v kategorii; kritérií s mírnými nedostatky je menšina

4 – metodika splňuje všechna kritéria v kategorii; většina kritérií má mírné nedostatky

3 – metodika splňuje všechna kritéria v kategorii, všechna však mají mírné nedostatky

2 – metodika nespĺňuje jedno kritérium v kategorii

1 – metodika nespĺňuje více kritérií v kategorii

Výsledná hodnota = vážená hodnota: $V \cdot H$

Celková výsledná hodnota = $\sum$ všech $V \cdot H$

7.1.2 VOLNÉ HODNOCENÍ

Druhá část hodnocení metodik, resp. souboru metodik posuzovaného jako celek za určitou oblast NRP, je vypracována formou volného textu v následující doporučené struktuře:

- silné stránky,
- slabé stránky,
- závěr – doporučení/nedoporučení zařazení metodiky do výběru metodik „dobré praxe“ k šíření;
  - jakékoliv sdělení, které by mělo být bráno při výsledném hodnocení v úvahu;
  - doporučení na doplnění/dopracování metodiky.

Hodnocení jednotlivých kritérií a pořadí metodik v druhé fázi výběru není veřejné. Hodnoticí tabulku po ukončení druhé fáze výběru si může vyžádat ke své metodice pouze autor nebo organizace, která metodiku převzala.

8 III. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP

8.1 VYHODNOCENÍ METODIK ODBORNÝM GARANTEM

Odborný garant na základě vypracovaných posudků určí pořadí metodik (nebo souborů metodik). OG nejprve zjišťuje výsledné hodnoty kritériálního hodnocení metodik. Setřídí pořadí metodik dle výše součtu **Celkových výsledných hodnot** obou oponentur od nejvyšší hodnoty součtu po nejnižší. OG může rozhodnout o zařazení metodiky do užšího výběru i přes případné doporučení na doplnění/dopracování metodiky oponentem. Pokud se posudky obou oponentů zcela liší či se naopak zcela shodují, OG přihlíží k volnému hodnocení oponentů nebo vybere třetího oponenta a vyžádá si třetí posudek k téže metodice. OG stanoví konečné pořadí a určí pět metodik vybraných pro další posouzení ROP.

8.2 ROP – VÝBĚR METODIK K ŠÍŘENÍ

Rada odborníků z praxe se sejde za účelem diskuse nad pořadím vyhodnocených metodik dle pravidel v dokumentu **Definice uspořádání a role ROP a OR pro projekt CP NRP**. Pokud je člen ROP autorem diskutované metodiky, zdrží se diskuse i hlasování o této metodice. Po diskusi OG s ROP je možné vyloučit metodiku/metodiky z užšího výběru pěti metodik „dobré praxe“ pro šíření a také je možné do výběru zařadit metodiku, která se umístila na šestém místě v pořadníku. ROP formuluje stanoviska k projednávané agendě na základě diskuse a shody členů. V případě nedosažení shody se postupuje dle pravidel v dokumentu Definice uspořádání a role ROP a OR pro projekt CP NRP.

9 IV. FÁZE PROCESU HODNOCENÍ, VÝBĚRU A SCHVALOVÁNÍ METODIK NRP

9.1 OR – POSOUZENÍ METODIK K ŠÍŘENÍ

Odborná rada je svolána dle pravidel v dokumentu Definice uspořádání a role ROP a OR pro projekt CP NRP. OG seznamuje OR s průběhem výběru, hodnocením metodik a s jednotlivými posudky. Úlohou OR je na základě prostudování vybraných metodik nebo souborů metodik a na základě jejich odborných poznatků a zkušeností posoudit:

- zda je metodika v souladu s vývojem systému NRP v ČR z koncepčního hlediska;
- zda metodika přispívá k rozvoji NRP v dané oblasti;
- zda je metodika kvalitní a lze ji doporučit / nelze ji doporučit k šíření.

Pokud je člen OR autorem metodiky, zdrží se posuzování, diskuse i hlasování o této metodice. OR může na základě diskuse a jejích závěrů vyloučit z výběru pro šíření libovolný počet metodik. Pokud není doporučena žádná metodika k šíření, proces šíření metodik nebude zahájen a ředitel CP OPS ve

spolupráci s OG zváží další uskutečnění procesu výběru a hodnocení metodik. Pokud OR doporučí jednu a/nebo více metodik k šíření, pak je tato metodika předána / jsou tyto metodiky předány ředitelem CP OPS správní radě Nadace Sirius ke schválení. OR formuluje stanoviska k projednávané agendě na základě diskuse a shody členů. V případě nedosažení shody se postupuje dle pravidel v dokumentu Definice uspořádání a role ROP a OR pro projekt CP NRP.

9.2 SR – SCHVÁLENÍ METODIK K ŠÍŘENÍ

Ředitel CP OPS seznamuje správní radu s vybranými metodikami k šíření a odborný garant vysvětluje důvody jejich výběru a obhájí jejich kvalitu pro finální rozhodnutí. Pokud SR schválí jednu a/nebo více metodik k šíření, pak ředitel CP OPS ve spolupráci s OG a partnerskou organizací zahajuje šíření metodik jako další fázi projektu CP NRP. **Správní rada Nadace Sirius má při schvalování jednotlivých vybraných metodik k šíření právo veta.** Pokud SR neschválí všechny vybrané metodiky pro šíření, pak nebude proces šíření metodik zahájen a ředitel CP OPS ve spolupráci s OG zváží další uskutečnění procesu výběru a hodnocení metodik.